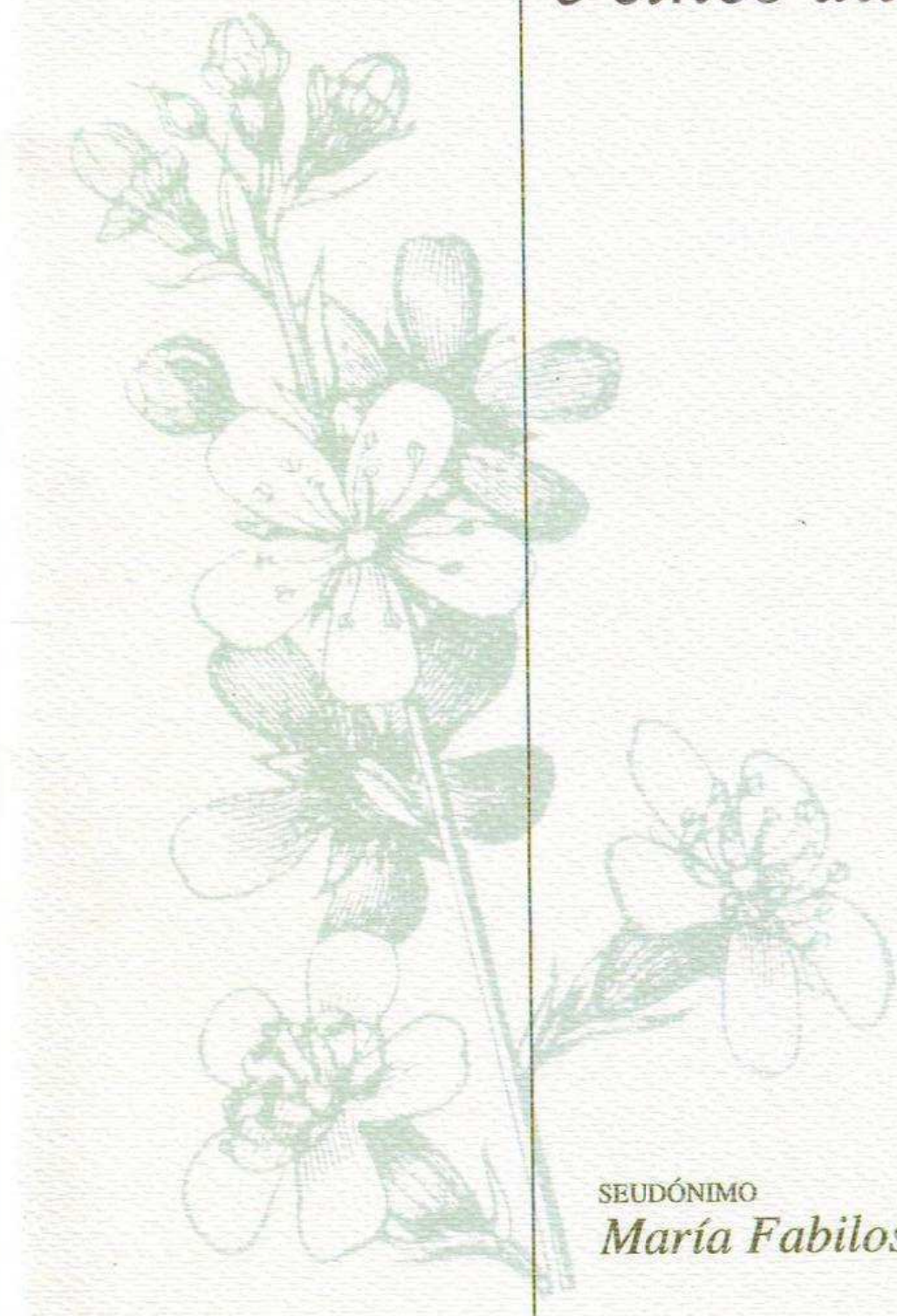

*Trinta cantigas
e cinco alalás*

SEUDÓNIMO

María Fabilos

Índice

Pax.	
3	Cantar da Pravia
4	Habaneira de Vilalba
7	Camiño de Lanzós
8	Romance de Tardade
10	Muiñeira do Rañego
11	Rapsodia de San Simón da Costa
12	Fulgores
13	Cantiga da Torre
14	Cantiga de Árbol
17	Alalá dunha mai casada
18	Cantiga de Martiñán (Corbelle)
19	Cantiga de Soexo
20	Desesperanza
21	Alalá de Vilafurada (Santalla de Román)
22	Cantiga de Amarigo (Alba)
23	Cantiga antiga de Portocelo (Distriz)
24	Habaneira de Fontepiso (Santaballa)
25	Cantiga de Gradaílle (Codesido)
27	Alalá de Nete
28	Cantiga de Ínsua
30	Alalá de Fontedor (Gondáisque)
31	Regueifa antiga de Sancovade
32	Rap de Fabilos
33	Cantiga de Cabanamille (Belesar)
35	Reflexións na Rúa do Campo
36	Cantiga das Cernadas (Ladra)
37	Habaneira de Rioaveso
38	Cantiga do limpo taberneiro
39	Cantiga de Portovixil (Boizán)
41	Cantiga de Somede (Oleiros)
42	Regueifa antiga de Mourence
43	Alalá de Condomiñas
44	Alalá da Porta da Cima

Cantar da Pravia

Este meu cantar da Pravia,
cantiga subordinada,
a compases musicada
nun pentagrama de auga.

Cantigas de seixos brancos,
gromelas dos desvaríos,
xeitos da alma dos ríos
pedras puídas e cantos.

Das tellas do meu tellado
en pingas de noites pegas,
Facturas, de lume, negras,
chovendo no meu sagrado.

En Vilalba reclinados
os cantares devanceiros,
sendo cantares primeiros,
están na Pravia ficados.

Á sombra da arboriña
esperguizan desgaváns,
cobizando nos veráns
por moer fariña fina.

Habaneira de Vilalba

Taleigas de branco liño da Ínsua feita,
irán fardeis de queixos e máis cereixas.
Unha de roscos finos, outra de ameixas
Gromos dos meus amores e froita seca.

Por terra e mar.
Debaixo do firmamento
de onde estás.
Galegas, irmáns!
Galegos de Vilalba,
fillos da Chá.

Ondas destes azuis da patria nosa.
Os celmes de Galicia, que non se vende.
Nobre, rebelde, libre; libre e rebelde.
Co falar dunha lingua das máis fermosas.

Galegas, irmáns!
Galegos de Vilalba,
Fillos da Chá.

Cariños de Vilapedre e de Xoibán.
Ateigos de Samarugo e de Román.
Temos, irmáns!
acordos de Gondaisque e de Boizán.

Galegas irmáns!
Galegos de Vilalba
Fillos da Chá

Se outro tempo chegara na nosa vida,
un barco de trigo albo nos levaría.
Para sentir os fondos da irmandade
coa nosa branca e azul da unidade.

Temos, irmáns!
Evocos de Mourence e de Distriz,
señardades da Torre e de Goiriz.
Con este compás,
lenturas de Ladra e de Belesar.
de Belesar!
De Carballido, de Oleiros, das de Lanzós.
De San Simón!
De Tardade, Soexo, de Santaballa
De Árbol, Codesido, de Riaveso;
de Corbelle, de Alba, de Noche e Nete
¡De Sancovade...!

Galegas irmáns...!
Galegos de Vilalba
Fillos da Chá

¡Temos, irmáns!
Galegos de Vilalba,
fillos da Chá...!

Camiño de Lanzós

Ai, amor, amor, amor solteiro,
bicos primeiros dos beizos da mañá.
Ai, amor, amor, amor enteiro.
galán e grolo do gromo da mazá.

Ai, doncel, desafío, laranxeiro.
Escrita no moreno dunha man.
Novo, verde, de verde limoeiro,
verea do umeiro e dos xuncais.

Ai, amor, púdico e insubmiso,
amor secreto, amor case brutal.
Ai, amor, causante do meu grito.
Ai, amor, amor; amor impuntual.

Imperfecto abrir do meu sentido
no espido e impreciso ritual.
Ai, amor, amor; amor amigo.
Ai amor, amado; amor perdido.

Despertou o eco do prodixio,
do insepulto misterio diminuto.
Tremaron os teitos do infinito.
As fiascas caeron nun minuto!.

Dunas en fías, atadas en cen nós,
minúsculas, vermellas e asustadas.
Dos inicios, redondas de pegadas.
Tanguendo o silencio ao par de nós!

Sóa, arcaica, coa pena de deixarte,
co espanto da ignorancia; arrebatada.
Cativada por ti, amor, engaiolada.
Interminable camiño de Lanzós!

Romance de Tardade

Tardade do río, da flor venturada.
Da flor venturaira, da fonte cegada.

Escoitei curiosa
o canto viril,
dozor melodioso
cabo de Cartín.
E como tal troba
era regalía,
marchei indiscreta
pola luz do día.
E cheguei disposta,
algo solermiña,
ao rente do canto
que de alí saía.

Tal mozo que eu vin, tal mozo que eu vía.
Que ben me prestou quedar subxuntiva.

E quieta parada,
casais de Cartín,
cegada co canto
de san Celemín.

Tardade do millo do suco de tona
inzado fiuncho en terra de roza.

O Cal e as chousas,
tan perto de min
Lanzán e A Pena
e o cantar que oín,
Fontao, Corredoira,
casais de Cartín.
E a ponte dos contos
do san Celemín.

A cal do romance foise derivando
aos chiscos dos fíos, que gardan o gando.

Capela, Lameiros,
fabas no mandil,
Xubal e Pereiro
casais de Cartín.
E a ponte dos contos
de san Celemín.

O estar do pasado non debo contar,
que non quero aos homes postos a falar.

Tardade, Tardade,
casais de Cartín.
E a ponte dos contos
de san Celemín.

Muiñeira do Rañego

O Rañego co seu traino,
soares de traino fino.
O río, ao longo, pasando,
levando foulas de liño.

Antes moías albeiro
con secretismo discreto.
Agora moes palabras
e fotos de casamento.

E moes, sen moer nada,
cantigas de entendemento.
Verbas do galego verbo
o principal elemento.

Vello muíño do Rañego
deloirado no entretempo.
Estás recén, solleiroso,
confías no teu momento.

Vello amigo, amigo novo,
circunferencia lucida.
Vivencial Muíño Rañego
celme da mellor fariña.

Traino, Muíño do Rañego,
moendas de liberdade.
Palabras do ser galego
cinguidas de señardade.

Rapsodia de San Simón da Costa

Ía eu por San Simón
co acordo do meu amigo.
O meu amigo non viña.
E non veu o meu amigo!

No andar por San Simón,
perdida no meu perdido,
que o meu amigo foi ido
da costa de San Simón.

Meu amor, por San Simón,
prendido no meu amigo.
E o meu amigo faltaba
da costa de San Simón.

Foulada por San Simón
co fulxir do meu amigo,
abriuse o meu corazón!

Transida, por San Simón,
que se me foi o sentido.
Evocando ao meu amigo!

O meu amigo, ~~co~~ conmigo,
no colo do meu amor!
E canto co meu amigo
rapsodias de San Simón!

Fulgores

Con texanos de mandar,
valeume Santa María!
Pola Praza a moza fá
nesa tarde de San Xoán.

A doncela, con donaire,
a súa seda bailaba
na brisa que se achegaba
ao ritmo do seu andar.

Valeume Santa María
nesa tarde de San Xoán!

O sol, na Praza, raiando!
Moveuse o aire, furtivo.
Un murmurio de cantigas
cantaron polos abrigos.

A Torre, na súa historia,
insensible e indiferente,
reverenciou docemente
sen orgullo, nin memoria.

No seu falar de granito,
ardorosa soletreaba,
ao aire, que se escapaba,
un sen par cantar bonito.

Cantiga da Torre

Mirando á graciosa bela,
meu corazón desespera
consumido nun tizón
dos abrasares da pedra.

Vexo tantas fermosuras,
tanta beldade e mornura,
que canto nunha loucura
á sorte de estar por velas.

Quen mo ía dicir a min!

Vilalba, non sabes ti,
por ter diario, este ver,
tanta graciosa beleza
en pantalóns de muller.

Cantiga de Árbol

De día, traballos,
á noite calamos
Dirás, meu amigo,
cando nos miramos.

Busquei na beira do río un amuleto
Para contar as horas que leva o vento.
Arde morena,
lume completo.
Arde mouriña
Termo secreto.

O meu tractor decidido, que grande vai.
Carga sobrepasado herba e toxais.
Imos, amiga,
Imos contentos.
Barro e fariña
pan e fermento.

Moitas velocidades gasta o tractor.
Cantas máis teña, amiga, moito mellor.
Arde pombiña.
Arde, no aire
Soles e lúas
por onde cadren.

Que cabina máis feita de espazo dobre.
O meu tractor requeriño nada ten pobre.
Arde morena,
Melancolías?
Virán de *propio*
sen nós pedilas.

Mira os regos dereitos desta restreba.
Que forza de motor, que arados leva!
Anda rapaza,
non me repliques.
Tardei do Santo,
non sei que fixen.

Olla con despexo por toda a Grande.
Nada igual, nin parella, que se compare.
Anda clariña,
que despois quedo.
Se vou ao Santo
chegarei cedo.

De día, traballos,
á noite calamos.
Dirasme, lizgairo,
cando nos miramos.

Ailalalá, xeitosa, Lomba da Croa.
Branca, na cociña, coma unha pomba.
Ailalalá, curiosa, muller bonita
Ningunha coma ti nestas auroras.

De día, traballos,
pola noite, soa.
Dirasme, chuliño
porque fixen voda.
Dirasme, bonito,
cando nos miramos.
Dirasmo, dirasmo,
esta noite a soas.

Alalá dunha mai casada

Durme rula, rula, neste berce teu.
Nena, meu cariño, luíña do ceo.

Ailalalelo, ailalaila
Ailalelo, ailalaieeeee...

Ea, ea, raíña miña,
non despertes cando chegue,
que será, cubata ou viño?,
bótalle a cupa ás mulleres.

Nin choros, nin queixa algunha,
para que durmas sen nada saber.

Esta, que vida!
Tanto avasalo,
tan soballada,
non teño saída!

É que non podo con el vivir,
pero tampouco sen el existir.

Ea, ea, raíña miña,
non despertes cando chegue.
Ea, ea, miña nena.
Ea, ea, ea, eeeee.

Ailalalelo, ailalaila
Ailalelo, ailalaieeeee...

Cantiga de Martiñán (Corbelle)

Si que estamos repartidos
entre ríos e curmáns,
en máis de quince contadas
polos dedos dunha man.

Cantiga que veu do río
escrita en papel mollado
Tinta que se derramou
en ollos de verde claro.

Cantar do río Fabilos
aprendida esta mañá.
A que se foi polo río
nun pano de namorar.

Ai, luceiros de Corbelle,
luces das miñas luzadas.
Alumade o meu camiño
do escuro das madrugadas.

Fabilos tenrura e frío
río miúdo das ansias.
No fondal do leito, río,
os aneis das esperanzas.

Cantiga de Soexo

Mouriño da moura, moura,
mouriño, corpo talado.
Dentro do meu peito teño
o corazón estalando.

Por un bico teu, mouriño,
desmaio por un teu bico.
Espero mouriño, mouro,
cabo da ponte do río.

Hei quencer as túas mans
no morno do meu xustillo
Hei secar a túa sede
cos beizos do meu cariño.

Vén agora xa, meu amor, amigo.
Vén agora xa, flor do meu cariño
Vén agora, xa, flor do meu regalo.
Vén agora, xa, que en Gaián agardo.

Ai, mouriño, mouro, mouro,
ollos de ceo, azuados.
Espero mourao, mouriño,
polas fondelas do prado.

Vén agora xa, meu mouriño amado.
Vén agora, xa, que en Gaián agardo.

Desesperanza

Ai, amor, amor, se que hai amor,
sácame desta tomba e deste lío.
Ai amor, amor, se que hai amor,
afástame a sombra deste enredo.

Atada, sen quere-lo, estou presada,
a un grande e constante desespero.
Ai, amor, amor, se que hai amor,
desátame os nós que me apreixoan.

É desalmado e vil; é un mal tío,
que me ten perfectamente dominada.
Vencida estou, amor, se que hai amor,
por esta negra senda deste sino.

Non o quero, non, vou imanada a el,
na loucura completa dun arrimo.
Cada día que pasa digo o mesmo.
Cada noite, que vai, volta a dicilo.

Odio o seu auto, detesto o seu ulido;
aborrezo os seus preixos, os seus bicos.
Que longo se me fai ese minuto,
no cal extingue en min o seu capricho!

Vén, amor; amor, se que hai amor.
Desimánname del. Despégame!
Destrúe esta insentada chaladura.
Eu non podoo soa. Estou nunha agonía!

Alalá de Vilafurada (Santalla de Román)

Sempre fuxindo de min
sorteando os pensamentos.
Ouvíndo o mazo na pedra
no laborar dos canteiros.

Non fagades máis cruceiros!
Abondan na Terra Chá,
persigno a cada momento

Labrádeme auga do mar
un Pirineo apranado.
Un monumento inmortal
no acordo dos emigrados.

Ai, Romariz, Alfaite, Fistela!
Ai, Aneirós, Leboeiro e Fraguella!
Ai, meu xoeiro, por onde andarás,
non nos miramos desque eras rapaz!

Ailalala, ailalala
Ailalala, ailalalá...

Non labredes máis cruceiros!
Abondan na Terra Chá.
Cando os vexo, non me libro,
fago cruces ao pasar.

Ai, Carboeira, Locencia e Bardela
Ai, Bouzamelle, Seivane e San Fiz
Ai, meu xoeiro, que te despedín.
Nunca te foses tan lonxe de aquí!

Cantiga de Amarigo (Alba)

Do teu vivir, o saber,
do teu saber o vivido.
Non sei que será peor:
se vivir para o saber,
ou saber polo vivido.

Andas querendo querer,
o querer non ten arrimo.
Non sei que será peor:
Se sentir para querer,
ou querer polos sentidos.

Andas buscando mornura
nos fríos dos corazóns.
Non sei que será peor:
se ter mornura no frío,
ou frío no corazón.

Vente a Amarigo, esperta!
Vente a Amarigo.
Vente a Amarigo, amiga,
vente **com**migo.

Amarigo, da Alba,
ou a Larizo.
Vente **com**migo, amiga,
Vente **con**migo.

Cantiga antiga de Portocelo (Distriz)

Canta, polos menos, canta.
Polo demais canta duro.
Hoxe mallamos o trigo
e mañá xa saberemos.

Pola banda da Pallosa
pode vir a ventoada.
Pola de Altamira un trono,
na da Igrexa unha tronada.

Ruín palla e non saber
en que señorío estamos.
Por iso pagamos dobre.
Sempre nos cambian os amos.

Sube, sube, sube palla,
levámolo miudado,
están os de Gondeboi
con dous palleiros alzados.

Ei, carballeira do río.
Ei, carballeira.
Fixen ladrais moi finos
de bidueira.
De bidueira serrados,
se bidueira.
Ei carballeira do río.

Ei, ei!!!!, carballeira!

(...e o palleiro quedou formidable
mirando ao ceo estupidamente.
O Trimaz non se enterou de nada,
seguiu o seu curso e o seu facer,
que bastante tiña con amolentar
o liño cando era preciso.
Ademais, os ríos non reporan en ren.
Os ríos só se revolven, se poden,
cando hai xente bárbara que se mete con eles.)

Habaneira de Fontepiso (Santaballa)

Ando buscando nas fontes
nas que poidera beber.
Canto máis fontes atopo
máis ardora a miña sede.
Canto máis fontes eu vexo
máis devezo por beber.

Vai pomba branca.
Vai, voadora.
Vai branca pomba
Vai buscar, voa.
Vai azuría.
Vai zuadora
Trae no teu bico
algunha gota!

En Fontepiso ponme unha grola,
que a preciso
para min toda.
En Fontepiso, cólgame a sorba.

Eu quero frescor de auga,
fresquía para beber.
As fontes que eu atopo
non saben que teño sede.

Vaime pombiña
Vai buscar, voa!
Que a sede miña
Arde na boca.

En Fonte Piso te agardo.
En Fonte Piso dos bos.
na Santaballa dos pinos
no branco daquel balcón.

Azura, azura.
Azura, pomba!

Cantiga de Gradaílle (Codesido)

Case sempre quen mandou,
mandando se fixo rico.
Eu non sei porque o mandar
vén con tantos sacrificios.

Mais, considerándoo ben
quen mande é fundamental.
Ao mandar será un mandado
e servo do capital.

Ai, auguiña de Alligal,
medicina das eivadas,
É de todos, de ninguén,
é auga socializada.

Teño, polo meu saber,
moitas leguas de abundancias.
As roldas do parecer
dependen das redundancias.

Ben escoito palabrear
verbas de grande profunda.
Tan fondísimas están,
que non entendo ningunha.

O que se cre explotado
terá razón, non se nega.
Mais, cando sube aos chanzóns
explota nos explotados.

Alalá de Nete

Esta noite hei de fiar todo o queda de noite
Mañá hai que traballar
Ailalelo, ailalala.

Esta noite hei de fiar catro ou cinco marazocas
Mañá hai que madrugar
Ai lalelo, ailalelo
Ailalelo, ailalala.

Mira que regos nos dedos.
Mira que regos me fan
Mira que regos eu teño
polo mal espadelar
Ailalelo, ailalala.

Este liño e liño bo, foi curtido no Batán
Upa, upa!, fiadora,
dúas mazarocas van.

Ailalelo, ailalelo
Ailalelo, ailalila.

Vén xaneiro, vén febreiro
Vén abril e vén a sega
Éncheme a cunca de auga,
que me queda a boca seca.

Ailalelo, ailalelo
Ailalelo, ailalala.

Salva as costas, salva as costas,
salva seña a miña dura.
Sálveme o tempo fiado,
teño de cocer verdura.

Ailalelo, ailalelo
Ailalelo, ailalala.

Cantiga de Ínsua

Cando se ergue a mera
o meu corpo desespera.
Polo demais, estou ben vivindo aquí.
Cando medran os ríos,
pois no inverno medran,
avívanse e anegan.
Máis a auga é riqueza.
Xaora, a Ínsua é rica.

Entre dúas augas,
prantados na Chá.
Por tempos dos tempos,
vívidos e vivos,
entre dúas augas!
Nacemos, vivimos,
sen medo a ninguén.
Cando se hai que ir, vaise,
como cada quen.
Xa andei, morrendo,
nas terras do alén

Na afeitura destes predios
finarei nos medios destas fermosías.
Non quixera ir eu
aos que habitan, vivos, neses cemiterios.

Teño valor, pois cobro!
Rendo máis ca os teixos,
leite e outras lindas.
Que ao mes vénnos a paga
máis ou menos polo fixo.

Ailalala, ailalala.
Ailalala, ailalalá
O Ladra é río maduro,
O Labrada o meu contento
A Ínsua o meu nacer
e os biduieros meu tempo.
Ailalala, ailalala
Ailalala, ailalalá...

Pasaído, Ponte de Sa,
Catoriña e Abeledo
Ailaleilo, ailalá...
Rebordaos, Lama, Marcelle
Santalla, Vilargabín
e a capela dos Remedios.

E que non me queden outras,
A todas con devoción:
Casas Vellas, Casas Novas,
Cardosa, Merlán, Mouzón.

Sigo coa troba, cónteme, tuna,
pois eu non quero que falte ningunha.

Vai a de Pino, vai a do Rego
Faltaba Puzo, Regueira e Vicente.
Ai, por faltar, poña señora,
queda Escolante e a outra de Sa.

Velai, sen chamadeiros,
os anos nubran memorias,
as aldeas destes eidos, entre dúas as augas postas.

Ailalala, ailalala
Ailalala, ailalalá

Alalá de Fontedor (Gondáisque)

Quen me dera ter a fonte preto da miña parada,
para beber auga fresca
nestas miñas madrugadas.

Fontedor onde quedaches, que non sei se terás auga.
Cando penso en ti, fontíña,
embárgame pena brava.

Tiven que marchar de mozo a loitar polo vivir.
Non era tanto o reparto,
para a tantos repartir.

Lembro, dereitos, os chantos, cantos de moitos arrimos.
Algúns de antas dos castros,
outros das pedras de muíños.

Ailalelo, ailalalo.
Ailalelo, ailalá...

Andei por moitos países, algunha lingua aprendina.
Non renuncio, Gondáisque,
o falar da lingua miña.

O meu idioma é galelo entre linguas estranxeiras.
Respectanme cando a falo
e cantándoa, namoreina!

Levo a Galicia conmigo a todas partes que vou.
Tan só me falta a fontíña,
a fonte de Fontedor,
para beber auga fresca polo rigor do calor.

Ailalelo, ailalalo; ailalee...lo
Ailaleeee...lo..., ailaláaaaa.

Regueifa antiga de Sancovade

Non lle vou dicir agora
cantos vendo e cantos non.
Uns irán polo pechado,
outros por unha ilusión.

Ai, que voltas dá o fuso
entre os dedos do meu xiro.
Unhas van polo fiado,
outras cinguen o envolvido.

Pecha a luz das capoeiras,
que os príncipes han durmir.
Anque que capados e todo
teñen tentos por subir.

Cantas voltas me debuxa
este fuso regalado.
Cóidame o capón precioso
que é do médico do gando.

Ai, veña, veña
e dalle, muller,
que máis de catro
aínda se han vender.

Chove de noite e chove de día.
Chóvenos sempre nos lares da vida.

Cala, muller,
ponte morniña.
Capóns teremos
se temos galiñas.

Imos morena, imos deitar,
que outra regueifa che quero cantar.

Vaites diaño, cantos domingos!
Eu ben pensei que non tiña marido.

(...e o que pasou, seica pasou como é debido)

Rap de Fabilos

Esta noite éntrolle directo
Ao concreto; ao concreto;
Ao concreto, directo, directo.

Que esa tía está de delicto
De delicto; de delicto,
De delicto, delicto, delicto

Sen pensar, sen pensar,
Sen pensar nin perderme de pico
Voulle entrar, voulle entrar
Voulle entrar, voulle entrar a rachar
A rachar, a rachar a rachar!

A rachar, a rachar, a rachar; a rachar...!

Esta noite co auto lavado, colonia Goutier
e asentos molados.
Esta noite, esta noite;
esta noite, esta noite.
Esta noite, nin salvo nin salva, nin eu son salvado.

Voulle entrar, voulle entrar;
Voulle entrar sen pensar,
sen pensar, sen pensar.
Sen pensar...
Sen pensar, en canto que abran o pub.
Esta noite serei en Vilalba o máis dos demais
Esta noite, esta noite, esta noite
Esta noite, esta noite a rachar!
A rachar, en Vilalba, ao abriren o pub.

Ei, ei! Na Madalena. ei, ei!
O río trae, o río leva.
Ei, ei! Na Madalena.

Cantiga de Cabanamille (Belesar)

Leva por madriña fada,
que ben fadado vai ser.
Bautismárono no río
cando estaba por facer.

Era ben de madrugada,
aínda non saíra o sol.
De Cabanamille eu soa
por unha noite maior.

Onda a Ponte requiriron,
por ser eu primeiro paso.
Seguín as indicacións
batín auga ao seu regazo.

Baixo a Ponte das Baionas
fun madriña de prestado.
Se tiven que ser a fada,
son fadiña de regalo.

Cousas non vistas,
cousas que ver.
Fun a súa madriña
antes do mencer.

Ai, que alegría teño, daquela!,
son a fadiña das pontes de pedra.
Mais xa non sei que pasaría,
ninguén me pide terme por madriña.

Reflexións na Rúa do Campo

Non sei certo porque é móbil o portable.
Non sei por que ao se mover é a movida
Se ó cabo o móbil ben se move
e a movida pode ser insoportable.

Non sei porque escribo soportábel,
se ao falar tal así xamais pronuncio.
estou eu en que o profe fai renuncio,
para se marcar un farde no instituto.

Xunto cos meus na Praza de San Xoán.
Polo móbil recibo unha quedada.
Irei, sen remedio, onda a rapaza
e despois, se-cadra, a aldea de Lobán.

Polo pronto escribín, sen dicir nada,
un regueiro inútil de palabras.
Importa ter móbil, ou ser movido?
Ter móbil?, claro, interesa moito!
Moito máis que ser movilizado!

Cantiga das Cernadas (Ladra)

Río Ladra, Río Ladra, non me poñas raia a min.
Quero pasar sen mollarme
por un afago que vin.
Non ma poñas, Río Ladra, que veño de redimir.

Andei por chás e por montes,
andei por terras quebradas.
En ningures me puxeron
atrancos de río ladra.

Río Ladra, Río Ladra, non me poñas raia a min.
Quero pasar sen fronteiras
para as terras das que vin.
Non mas poñas, Río Ladra,
que eu tampouco poño a ti.

Venme ver a min
e ven cando queiras,
no Rego das Hortas
teño unha cerdeira.
Teño unha cerdeira
e teño un tractor.
Teño moitas vacas.
Teño dous avós!

Habaneira de Rioaveso

No corazón teño a alma.
A alma no corazón.
O respiro do meu canto
nun afogo de cantor.

Temos o mar que nos mece,
a memoria nun bordón.
O Margazal dos anceios
para cantalo mellor.

Ai, Rioaveso,
Fulgor da alba.
Ai, Rioaveso,
A de Vilalba.

Ai, Rioaveso,
grande ruptura.
Dos meus ancestros
pote e verdura.

Coida das flores moradas,
as brancas régoas eu.
Sacro das túas pegadas
máis aló do pirineo.

Ai Rioaveso,
Ai, Vilaester
Ai, Rioaveso
Prato e culler.

Ai, Rioaveso
Ai, campaneira
Ai, Rioaveso
Miña sesteira.

Dame un galego preciso,
nono terás que esquecer
O que despreza o idioma
bótao todo a perder.

Ai Rioaveso,
solar procura.
Ai, Rioaveso,
miña ventura!

Cantiga do limpo taberneiro

Na barra, diante, o vaso con saína;
mireino, mirouno o taberneiro.
Nun pano de limpar o vertedeiro
escupiu un renovo de saliva.

Fretou na ovoidela cristalina,
chis dun ollo, mirar ao solledeiro.
Púxoo, na barra, o taberneiro:
ai ten, exquisito!, tal coma patina.

Ollei oa alto, por disimular,
alcei, e sen máis, bebín nun só mandar,
cos dentes apretados, daquel vaso.

Sabor de fume, liscos e relazo,
nun revolto gustoso e singular.
Funme, espiritado e sen chistar.

Cantiga de Portovixil (Boizán)

Historias de miña avoa
da súa avoa contadas,
onda a cociña de ferro
con feitura moi trazadas.

Eran mouros, os primeiros,
os que dos castros baixaban.
Para avisar que chegaban
os inimigos feridores.
Viñan en rexo cabalos,
sen outra cousa ca pelo.
Baixaban coma centellas
sen teimosías nin medo.

Nin que mouros, nin mourados,
nin que contos, nin que nada.
Eran os nosos que estaban
No alto das vixiadas.

Anda por marzo,
anda en abril,
esta cantiga
é de Portovixil.

Anda por maio,
ou por san Xoán,
que esta cantiga
é do lar de Boizán.

Ten por seguro,
non canta niguén.
Dos contos de avoa
non se quere ren.

Cantiga de Somede (Oleiros)

O xirín cantou na chousa do niño de Gardamil.
E por este levadío
eu quero cantarche a ti

En ola de barro fino, amasado ao sol da chá,
fíxenlle ao xirín un niño.

Para que cante ao aberto,
a verdade da verdá.
Fíxenlle ao xirín o niño.

Canto se riron de mñ polo niño do xarín.
Tal que se riron de mñ
en Vilarente, da Chá.

Co meu somedel galego,
en Vilalba, un estranxeiro,
un paria, un rego negro;
un leria terrón acedo.

Ata que cantou o xerín
no maduro do salgueiro.
Non quixen ser guerrilleiro!
E bailei coma o primeiro
nas festas de San Ramón.

E falei o meu galego,
entendendo e entendido,
contando con un abrigo,
despois de sufrir caudinas.

O xirín canta na chousa do niño de Gardamil.
Fíxenlle ao xirín un niño.
En olas de barro fino.

Irei a Vilalba, eu,
coma sempre, no patrón.

Regueifa antiga de Mourence

Que ben os muíños triando,
que ben os muíños triados.
Da Grandisca somos nós
das casas dos nosos amos.

De Santa Baia son eu,
Santaballa de Trasmil.
Traio tempo, traio pan,
non hai porque discutir.

Da Vilara, se coñeces,
deste termo de Mourence.
Veño cun feixe de palla
se non tes inconveniente.

Eu veño de Dona Orraca,
o meu traino é de mañá.
O meu querer pola noite,
no tempo de sementar.

Eu chego de Carballido,
levo rolda do serán.
Este muíño ben me gusta,
moe contento e xalgal.

Pois si que vides de lonxe
moita andaina para andar.
Temos muíños en Mourence
co seu moer de verdade.

Pois cantemos todos xuntos
o cantar de Samarugo,
que se non soa fermoso
alegría traerá.

As mozas de Corbelle
van a Vilalba.
Visten saia mourada,
xoias de prata.
Os mozos de Tardade
son de bo viño.
Calzan zocos bonitos,
coiro de xata.

eiijijijijiiiiii...
Somos de Mourence
e estamos eiquí!
(...e rematou a moenda decentemente)

Alalá de Condomiñas

Águias que ollades longo axudade ao meu mirar.
Vexo tanto que non vexo,
non podo nin reparar.

Lombo do Río, Lombo do Cervo; Porto de Bois, Doade, Sarela.
Ai, Rebordiños; ai, Rebordele,
estes recantos das nubes do ceo.

Canto con desesperanza, que é tanto coma chorar.
Non sei porque canto tanto
cando pouco hai que cantar.

Uns traballan canto poden, outros non teñen de que.
Algúns tan só vituperan,
outros andan ao revés.

Á xente moza galega forza da motivación.
Onde van seus horizontes
e onde a investigación.

Alalá de Condomiñas, alalá da miña xente.
Chega a festa de Vilalba,
teño que ir a Vilarente.

Alalá de Condomiñas, destes tempos arreciados.
Eu quixera cantar máis
desde os eidos isolados.

Alalá de Condomiñas o que sobra, a rarear.
Entroume unha taquipnea
xa non podo máis cantar.

Ailalala, ailalala.
Ailalala, ailalalalalaaa....

Alalá da Porta da Cima

Ai!, que estou que non me teño
Tanto sufrir para un neno
Ai, que lindo este cativo,
que gozo no meu contento.

Ailalala, ailalala
Ailalala, ailalalá

Durme neno no meu colo
Regazo de Tras do Río
Cos bicos de dous amores
Dos amores concebido.

Ailalala, ailaleilo
Ailaleilo, ailalalá

Meu rei da Porta da Cima
Meu picariño primeiro
Heiche de dar un pantrigo
Heiche de facer un queixo.

Ailalala, ai...lalala
Ailalala, ai...lalalá

Ai, non me morras neniño
Ai, que sombra veu de balde
Que mal andazo chegou
Queima da febre covarde.

Ai..., ailalala; ai..., ailalalá

Ofrezo á Santa María
Vinte misas e un rosario
Catro ceras coas figuras
Do teu corpiño estragado.

E se che fixese falta
Miña vida de regalo.
Ailalelo, ai...lalalo
Ailalala, ai..., ailalalá.

*Trinta cantigas
e cinco alalás*

Non te me subas á costa
E se subes baixa andando
Que o carriño de madeira
Non ten freos nin xirado

Ailaleilo, ailaleilo
Ailaleilo, ailalalá.

Adeus á Porta da Cima
Rúa dos tendais ourados
Non te cambio por ningunha
Lévote no meu calado.

Ailaleilo, ailaleilo,
Ailaleilo, ailalalá.

Ai, que se casa, casado,
Os seus tempos medirán
Cantos netos feiticeiros
Con que acento chorarán.

Dúas prendas me trouxeron
Ben mirados, son o diaño,
Estou oufada por eles
Nono quero aparentar.

Ailalalo, ailaleilo,
Ailaleilo, ailalalá.

Ai, meu Pico do Caxado
Ai dos prados da Capela
Ai, os da Ponte das Pontes
Ai da Bouza e Tras da Serra.

Ai, de Vilalba de abaixo
Ai dos escuros do medo
Ai, dos casares do Freixo
Ai do Sanxillao pequeno.

Ailalala, ai..., ailalala
Ailalala, ai...la...la...lá.